

SEPA Polska

Związek Banków Polskich

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

**Część I: PODMIOTY ZAANGAŻOWANE- ZADANIA I
OBOWIĄZKI**

**Część II: HARMONOGRAMY IMPLEMENTACJI
INSTRUMENTÓW I DOKUMENTÓW RAMOWYCH SEPA
W POLSCE**

Przygotowała: Dominika Duziak

Zatwierdził: Remigiusz W. Kaszubski

Zawartość

CZĘŚĆ I: PODMIOTY ZAANGAŻOWANE- ZADANIA I OBOWIĄZKI.....	3
I. WPROWADZENIE	3
1. REKOMENDACJA DOT. WDRAŻANIA SEPA CREDIT TRANSFER (POLECENIA PRZELEWU SEPA).....	5
2. REKOMENDACJA DOT. WDRAŻANIA SEPA DIRECT DEBIT (POLECENIA ZAPŁATY SEPA) .	6
3. REKOMENDACJA DOT. WDRAŻANIA STANDARDÓW I ZASAD SEPA W OBSZARZE KART PŁATNICZYCH.....	10
4. PROBLEMATYKA PŁATNOŚCI DEDYKOWANYCH	11
5. OZNACZENIA NUMERÓW RACHUNKÓW BANKOWYCH	13
6. HISTORIA DOKUMENTU	14
II. PODMIOTY ZAANGAŻOWANE WE WDRAŻANIE SEPA NA SZCZEBLU KRAJOWYM- ZADANIA I OBOWIĄZKI.	16
III. KOMUNIKACJA ZAŁOŻEŃ SEPA.....	32
IV. SŁOWNIK TERMINÓW I SKRÓTÓW UŻYTYCH W DOKUMENCIE	35
CZĘŚĆ II- HARMONOGRAMY IMPLEMENTACJI I MIGRACJI.....	38
1. HARMONOGRAM PRAC ZWIĄZANYCH Z PROCESEM WDRAŻANIA ZASAD I STANDARDÓW SEPA W POLSCE (ZAŁĄCZNIK NR 1)	38
2. HARMONOGRAM PROCESU PRZYSTĘPOWANIA BANKÓW DO SYSTEMU POLECENIA PRZELEWU SEPA.....	39
3. STRUKTURA ORGANIZACJI SEPA	40

Część I: PODMIOTY ZAANGAŻOWANE- ZADANIA I OBOWIĄZKI

I. Wprowadzenie

SEPA (ang.: Single Euro Payments Area) to paneuropejski program budowy Jednolitego Obszaru Płatności w Euro.

Program SEPA ma na celu stworzenie jednolitego rynku usług płatniczych, gdzie konsumenci i przedsiębiorcy będą mogli dokonywać płatności, w tym transgranicznych w sposób tak łatwy, szybki, bezpieczny i tani jak obecnie w swoich krajach.

Prace nad wizją SEPA zapoczątkowane zostały jeszcze w latach 90-tych XX wieku przez Komisję Europejską, która widząc niedomagania obszaru płatności, rozpoczęła motywowanie banków do usprawniania instrumentów płatniczych.

Idea SEPA realizowana jest metodą samoregulacji sektora bankowego, który reprezentowany jest na szczeblu międzynarodowym przez Europejską Radę ds. Płatności (ang.: European Payments Council- EPC). EPC opracowała kształt nowych instrumentów płatniczych SEPA opierając się na dobrych praktykach, które istnieją w państwach członkowskich, oraz na wspólnych zasadach i standardach, które umożliwiają współdziałanie systemów bankowych w całej Unii Europejskiej. SEPA ma również ogromne poparcie Europejskiego Banku Centralnego, który wspiera proces przemian i dążenia do realizacji jednego z głównych celów Unii Europejskiej- wspólnego, dynamicznego otwartego rynku, na którym pieniądź przepływać może szybko i bezpiecznie, stymulując wzrost gospodarczy.

Głównymi realizatorami wizji SEPA są banki. To banki muszą przekształcić i dostosować swoje systemy do nowych, wspólnych standardów technicznych oraz uruchomić instrumenty płatnicze SEPA.

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

SEPA, czyli Jednolity Obszar Płatności w Euro, obejmuje wszystkie państwa Unii Europejskiej (27 państw członkowskich) oraz Islandię, Norwegię, Liechtenstein i Szwajcarię (łącznie 31 państw Europy).

Począwszy od 2008 roku, obok krajowych instrumentów płatniczych funkcjonować będą trzy instrumenty płatnicze SEPA (polecenie zapłaty, polecenie przelewu oraz karty), a do końca 2010 ma zostać osiągnięta pełna migracja. Planuje się, że z czasem czysto krajowe instrumenty płatnicze ulegną przekształceniu w instrumenty SEPA.

28 stycznia 2008 r. startuje System Polecenia Przelewu SEPA.

Od 1 stycznia 2008 r. rozpoczyna się okres przejściowy przeznaczony dla dostosowywania kart płatniczych do zasad SEPA. Po jego zakończeniu, 31 grudnia 2010 r. wszystkie karty płatnicze będą musiały być zgodne z SEPA.

Polecenie Zapłaty SEPA wymaga dla wdrożenia dostosowania prawa krajowego do Dyrektywy o Usługach Płatniczych i nie zostanie uruchomione przed 2009 r.

Implementacja SEPA prowadzona będzie przez narodowe banki centralne, związki banków, banki, systemy kartowe oraz władze publiczne każdym kraju Strefy Euro. Rolą EPC będzie zarządzanie i koordynowanie tego procesu, opracowywanie systemów, schematów, ram, ustanawianie dalszych zasad i standardów, komunikowanie się ze stronami tego procesu oraz wspieranie i monitorowanie postępu prac. Organizacją powołaną do koordynacji implementacji SEPA na szczeblu krajowym jest struktura SEPA Polska, funkcjonująca w ramach Związku Banków Polskich.

SEPA Polska jest platformą współpracy sektora bankowego, firm infrastrukturalno-technologicznych oraz władz publicznych. Działa od września 2006 r., w oparciu o decyzję Zarządu Związku Banków Polskich, która stanowi m.in. że „ w interesie krajowego środowiska bankowego i poszczególnych banków niezbędna jest współpraca i centralna koordynacja programu SEPA, zatem w Polsce ośrodek implementacji SEPA umiejscowiony będzie w ZBP, strategiczne decyzje zaś podejmowane będą przez Zarząd ZBP, jako ciała nadrzędnego w strukturze SEPA”.

Misją SEPA Polska jest „ przygotowanie polskiego systemu bankowego do wdrożenia Programu SEPA oraz prowadzenie działań dostosowujących i koordynujących implementację w sposób uwzględniający lokalną specyfikę i interes polskiego systemu płatniczego”, zaś głównymi celami „wyznaczenie na poziomie krajowym struktury implementacji Programu SEPA w polskim środowisku bankowym przy wsparciu Narodowego Banku Polskiego i władz

publicznych oraz Koordynacja działalności o charakterze międzybankowym związanej z koniecznością przygotowania planu implementacji SEPA oraz implementacją w polskim sektorze bankowym programu SEPA oraz wsparcie środowiska bankowego oraz innych podmiotów w dostosowaniu się do standardów SEPA”.

Biorąc pod uwagę fakt, że Polska pozostaje poza Strefą Euro, a data przyjęcia wspólnej waluty nie została jeszcze określona, nie sposób obecnie określić masy krytycznej płatności migrowanych. Jednakże, podkreślenia wymaga, że polskie środowisko bankowe angażuje się w budowę Jednolitego Obszaru Płatności w Euro, czego wyrazem są działania w ramach SEPA Polska oraz rekomendacje Grup Roboczych.

1. Rekomendacja dot. wdrażania SEPA Credit Transfer (polecenia przelewu SEPA)

Przedstawiciele Banków, uczestniczący w pracach Grupy Roboczej ds. Polecenia Przelewu SEPA Polska, popierają i rekomendują wdrażanie zasad i standardów schematu polecenia przelewu SEPA.

Grupa rekomenduje podjęcie przez banki prac pozwalających na osiągnięcie gotowości operacyjnej SEPA, tj. zdolności do odbioru i wysyłania komunikatów SEPA Credit Transfer w terminach wskazanych przez EPC, w szczególności w przypadku **zdolności odbioru komunikatów SEPA Credit Transfer od 28 stycznia 2008 r. oraz do osiągnięcia zdolności wysyłania tych komunikatów do końca 2008 r.**¹

¹Ankieta przeprowadzona przez Sekretariat SEPA Polska wykazała, że z dniem operacyjnego startu SCT Scheme- 28.01.2008 r. 14 banków posiadać będzie gotowość operacyjną SEPA.

- 6 banków posiadać będzie zdolność do odbioru komunikatów SCT i planuje osiągnąć zdolność do inicjowania SCT w ciągu 2008 r.
- 5 banków planuje uruchomić SCT w trakcie 2008 r. zarówno w zakresie inicjowania jak i odbioru.
- 4 banki planują uruchomić SCT w 2009 r. (pierwszy kwartał).
- 7 banków nie podjęło decyzji.

Dane odzwierciedlają na listopad 2007 r.

2. Rekomendacja dot. wdrażania SEPA Direct Debit (polecenia zapłaty SEPA)

A/ Zarys sytuacji

Implementacja paneuropejskiego polecenia zapłaty w Polsce jest procesem o wiele bardziej złożonym niż implementacja paneuropejskiego polecenia przelewu. Głównym czynnikiem, stawiającym największe wyzwanie, jest zakres zmian wobec obecnego na rynku instrumentu krajowego. Istotnym celem postawionym już na początku pracy Grupy Roboczej ds. Polecenia Zapłaty SEPA, była minimalizacja wpływu proponowanych zmian na instrument krajowy. Dodatkowo, przy przygotowywaniu rekomendacji wzięto również pod uwagę ograniczone możliwości działania podmiotów zaangażowanych w implementację zmian jak i ich zakres w kontekście całego projektu SEPA. Zdecydowanym priorytetem, zarówno z uwagi na "zapotrzebowanie" na produkt jak i czas jego uruchomienia jest polecenie przelewu.

Na chwilę obecną zakończone zostały na poziomie europejskim prace dotyczące ustalania reguł dotyczących PEDD. Instrument paneuropejski funkcjonuje w oparciu o regulacje zawarte w określonych dokumentach (Rulebook, Implementation Guidelines i PSD). Obecnie nie podlegają one zmianom mogącym wpłynąć na kształt całego produktu. Zmianom mogą tylko podlegać - i to w nieznacznym zakresie - ustalenia szczegółów, np. dotyczące dopuszczalnych schematów aktywowania instrumentu (cały czas jednak podstawowym sposobem pozostaje model zakładający aktywację i dematerializację upoważnienia po stronie wierzyciela). Biorąc pod uwagę powyższe, nie są już możliwe żadne zmiany związane z dokumentami regulującymi funkcjonowanie instrumentu. Pamiętając jedną z podstawowych zasad SEPA, mówiącą o unifikacji produktów w krajach Unii, nie możemy zakładać możliwości istnienia "polskiej" odmiany SEPA DD.

B/ Rekomendacja

W przypadku instrumentu paneuropejskiego polecenia zapłaty, rekomendowanym podejściem jest zbudowanie równoległego instrumentu polecenia zapłaty w euro, oraz wprowadzanie modyfikacji w instrumencie krajowym (w szczególności w obszarze elektroniczacji zgód). Wobec opóźnienia prac nad Dyrektywą o Usługach Płatniczych, której

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

transpozycja do krajowych porządków prawnych jest warunkiem sine qua non implementacji polecenia zapłaty SEPA, prace nad budową tego instrumentu opierać się będą na: wspomaganie ugruntowania wiedzy na temat SEPA DD, opiniowaniu i proponowaniu rozwiązań dotyczących otwartych kwestii odnośnie funkcjonowania SEPA DD, które mogą się pojawić podczas m.in. implementacji PSD, oraz na przygotowywaniu sektora (zarówno od strony banków jak i rynku) do zmian, jakie pociągnie za sobą wprowadzenie SEPA Direct Debit.

C/ Rozwinięcie

Pozostając przy już zdefiniowanych i zamkniętych elementach SEPA DD, należy zwrócić uwagę na stronę regulacji technicznych polecenia zapłaty SEPA. Produkt jest już dokładnie zdefiniowany. Dotyczy to formatów danych (w relacji bank - ACH) jak i zasady rozliczeń. Lokalnie sektor nie ma możliwości zmiany tych zapisów. Również tu nie ma możliwości działania poza analizą i przygotowaniem do wdrożenia zdefiniowanych standardów. W świetle powyższego, w aspektach technicznych SEPA DD działania grupy powinny ograniczyć się do:

- zebrania od banków uwag i sugestii, co do "ułatwień", jakie mogłyby być zaoferowane przez Krajową Izbę Rozliczeniową w dostępie do SEPA DD*
- rozważenia uzgodnienia wspólnego dla całego sektora formatu wymiany danych pomiędzy Klientem a bankiem.*

Biorąc pod uwagę powyższe, mamy do czynienia z sytuacją gdzie regulacje prawne związane z funkcjonowaniem nowego instrumentu są już ustalone. To samo również dotyczy formatu wymiany danych jak i zasad rozliczeń. W świetle powyższego działania grupy są dość poważnie ograniczone, gdyż nie mogą dotyczyć regulacji prawnych - choć tu grupa powinna aktywnie uczestniczyć w opiniowaniu, w imieniu banków - rozwiązań proponowanych przy wdrażaniu regulacji PSD do polskiego prawa. Z uwagi na wciąż otwarte kwestie - choćby możliwość stosowania alternatywnych modeli aktywacji instrumentu - grupa powinna zebrać informacje sektora, co do preferencji dotyczących tych kwestii. Umożliwi to szybką reakcję na zapytania i propozycje ze strony EPC.

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

Jeśli chodzi o aspekty "techniczne", tu również dokumentacja dotycząca formatów danych jak i zasad rozliczeń jest zamknięta. Jednakże mając na uwadze aktywny udział Krajowej Izby Rozliczeniowej we wdrażaniu instrumentów SEPA na rynku polskim jak i chęć KIR do oferowania rozwiązań ułatwiających dostosowanie polskich banków do wymogów opisanych w dokumentacji EPC, należy rozważyć analizę potrzeb banków w zakresie udogodnień (alternatywne formaty wymiany danych, konwersje formatów itp., tak jak ma to miejsce w stosunku do SEPA, CT), jakie mogłyby być przedstawione Krajowej Izbie Rozliczeniowej. Przygotowanie takiego syntetycznego zestawienia "postulatów" banków zwiększyłoby szanse na realizację ich od dnia uruchomienia instrumentu na terenie Polski. Godnym rozważenia wydaje się także pomysł stworzenia jednolitego formatu danych do komunikacji pomiędzy Klientami a bankami. Wypracowanie takiego rozwiązania pozwoliłoby na ograniczenie w przyszłości kosztów po stronie dostosowania systemów klientów banków związanych z implementacją SEPA DD u różnych Klientów.

Należy także nawiązać do przygotowania sektora na zmiany, jakie niesie ze sobą wprowadzenie SEPA DD. Jak zostało już przyjęte nowy instrument będzie wprowadzany równoległe do krajowego. Jednakże instrument krajowy powinien podlegać stopniowym zmianom zmierzającym do ujednolicenia go z instrumentem SEPA. Takie działanie umożliwi płynne połączenie obu instrumentów w momencie wprowadzenia EUR do Polski. Biorąc pod uwagę polecenie zapłaty, postrzegane od strony wierzyciela i dłużnika, największą zmianą jest sposób aktywacji usług. W momencie uruchomienia SEPA DD sposób aktywacji będzie dla Klientów główną, postrzeganą już na początku różnicą pomiędzy produktami. Co więcej z uwagi na "bardziej tradycyjny" sposób aktywacji produkt krajowy może wydawać się pozornie lepszym/bezpieczniejszym. Biorąc pod uwagę obecne problemy (czas aktywacji zgody rzadko jest krótszy niż 7 dni roboczych, a sięga nawet 21), jak i koszty związane z tworzeniem, przesyłaniem i archiwizowaniem podwójnych druków zgód, słusznym wydaje się podjęcie inicjatywy zmierzającej do zmiany tego stanu rzeczy. Działanie to mogłoby zostać zainicjowane przez grupę SEPA DD i po akceptacji stać się wspólnym projektem obu grup zajmujących się poleceniem zapłaty.

Jednym z działań zmierzającym w kierunku regulacji tego postulatu jest podjęty wraz z KIR projekt mający na celu elektroniczną zgodę funkcjonujących w krajowym poleceniu zapłaty.

Celem zmian jest skrócenie czasu i zmniejszenie kosztów aktywacji tego instrumentu, które są często wskazywane jako czynniki hamujące jego rozwój, jak i zbliżenie zasad jego funkcjonowania do standardów SEPA. Proponowane rozwiązanie pozwoli na usprawnienie wymiany informacji pomiędzy bankami, zmniejszenie zależności procesu aktywacji zgód od zewnętrznych usług kurierskich, a co za tym idzie obniżenie kosztów aktywacji Polecenia Zapłaty.

Wymiana informacji pomiędzy bankiem wierzyciela a bankiem dłużnika oparta będzie o elektroniczne obrazy zgód dostępne poprzez Witrynę do wymiany informacji związanej z rozliczeniami zarządzaną przez Krajową Izbę Rozliczeniową S.A. Dzięki wykorzystaniu aplikacji KIR S.A. banki zyskają możliwość szybkiej: rejestracji zgód i wymiany informacji w tym zakresie oraz jej aktywacji i aktualnego statusu, a dostęp do jej obrazu umożliwi weryfikację autoryzacji dokumentu.

Pomimo, że proponowane zmiany nie spełniają wszystkich postulatów zgłoszonych przez Wierzycieli, to umożliwiają stopniowe uruchamianie nowych funkcjonalności, takich jak: aktywacje inicjowane przez bank dłużnika, przyjmowanie zgód kanałami alternatywnymi jak IVR czy call center. Ograniczenie zakresu wprowadzanych zmian ma również na celu skrócenie czasu ich wdrożenia, które i tak może wywołać dyskusję w środowisku bankowym, ze względu na napięte harmonogramy i koszty zmian niesione przez projekty związane z SEPA oraz konieczność podpisania Aneksu do Porozumienia między bankowego w sprawie stosowania Polecenia Zapłaty. Istotą Aneksu jest akceptacja aktywacji Polecenia Zapłaty na podstawie elektronicznego obrazu dokumentu papierowego.

Zastosowanie powyższego modelu, oprócz oczywistych korzyści w postaci eliminacji komunikacji papierowej pomiędzy bankami pozwoli na obniżenie kosztów funkcjonowania instrumentu, jak i stworzenie pola dla dodatkowych usług po stronie banków. Jednocześnie będzie pierwszym, krokiem zbliżającym polski instrument do standardu SEPA. Ta unifikacja, szczególnie od strony konsumentów pozwoli na uniknięcie "dualizmu" w funkcjonowaniu instrumentu (w kontekście obrazu polecenia zapłaty) krajowego czy SEPA - dla Klienta korzystającego z produktu jako dłużnik.

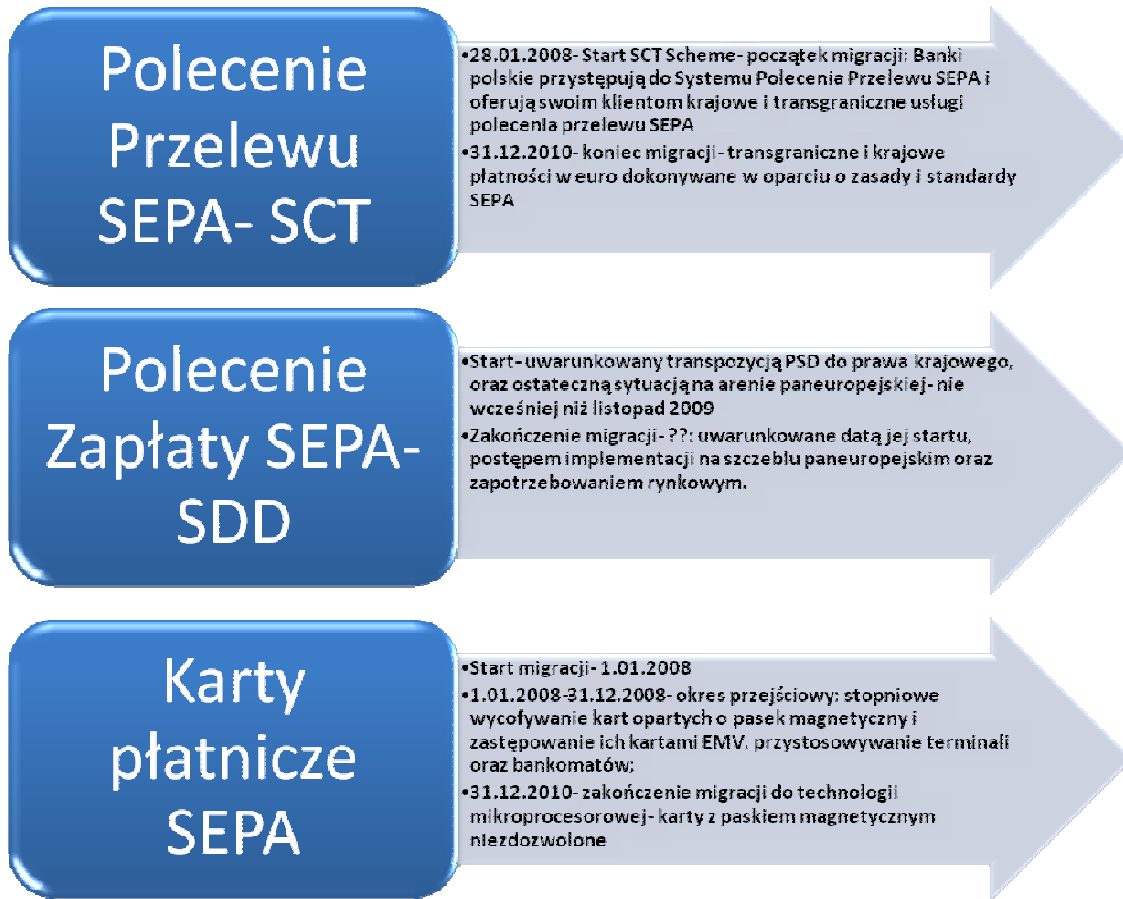
3. Rekomendacja dot. wdrażania standardów i zasad SEPA w obszarze kart płatniczych

1. Grupa Robocza ds. kart SEPA Polska uznaje, że od 1 stycznia 2008 banki w Polsce powinny rozpocząć wydawanie kart zgodnych z SCF. Nie oznacza to, że wszystkie karty wydawane od 1 stycznia 2008 muszą być zgodne z EMV, istnieje bowiem w okresie 2008 – 2010 okres przejściowy (ustanowiony przez EPC), podczas którego karty bazujące na pasku magnetycznym są zgodne z SCF.

Jednakże biorąc pod uwagę fakt, że od 1 stycznia 2011 r. wszystkie karty płatnicze w obrocie (nie tylko nowo) wydane przez banki SEPA powinny być zgodne z SCF także w obszarze standardu EMV Grupa Robocza ds. SEPA Polska zachęca/rekomenduje migrację na EMV już od 1 stycznia 2008 r.

2. Grupa Robocza ds. Kart SEPA Polska potwierdza, że EMV, a po stronie agentów rozliczeniowych PIN są technologiami wspierającymi SEPA. Dlatego też infrastruktura terminali powinna być dostosowana do akceptacji kart w standardzie EMV w okresie 2008 – 2010. Od 1 stycznia 2011 wszystkie terminale powinny akceptować karty w standardzie EMV + PIN.

3. Wszystkie bankomaty od 1 stycznia 2011 powinny akceptować karty w standardzie EMV.

4. Problematyka płatności dedykowanych

Schemat Polecenia Przelewu SEPA daje możliwość oferowania przez Uczestników Systemu- Banki SEPA (lub ich grupy) usług dodatkowych, opartych na zasadach schematu SCT, które jednak odbiegająby, w dopuszczalnym zakresie, od standardowego instrumentu w celu spełnienia dodatkowych, specyficznych oczekiwań klientów, lub też w celu umożliwienia realizacji określonych typów płatności lokalnych. Są to tzw. Additional Optional Services- dodatkowe usługi opcjonalne.

EPC wyróżnia 2 rodzaje AOS:

- 1. AOS oferowane przez poszczególnych Uczestników- indywidualne Banki, oraz*
- 2. AOS oferowane przez grupy Uczestników- np. lokalne środowiska bankowe.*

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

Warunkiem funkcjonowania AOS jest nienaruszanie zasady interoperacyjności oraz niezakłócanie działania tak Systemu SCT, jak również jego Uczestników.

Ponadto, z punktu widzenia celu i założeń SEPA, koniecznym jest minimalizm w ustanawianiu AOS, tak, aby nie zakłócić zasady harmonizacji paneuropejskiego rynku płatności.

W przypadku polskiego systemu płatniczego trwają analizy w obszarze utworzenia AOS dla obsługi płatności dedykowanych dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Urzędów Skarbowych.

Zasady rozliczeń obu typów płatności są określone w odpowiednich ustawach. Rozliczenia są realizowane wyłącznie drogą elektroniczną z wykorzystaniem krajowego systemu rozliczeń międzybankowych (domyślnie systemu ELIXIR) oraz systemu rozliczeń międzyoddziałowych Narodowego Banku Polskiego.

Zarówno Ministerstwo Finansów (podatki) jak i Zakład Ubezpieczeń Społecznych stoją na stanowisku utrzymania dotychczasowych standardów informacji oraz walidacji danych przez banki i oczekują, że wprowadzenie instrumentów SEPA nie pogorszy jakości tych danych.

Mając na uwadze potrzeby US i ZUS w otrzymywaniu poprawnych danych zostały podjęte prace analityczne w celu wypracowania standardu, który będzie akceptowany przez uczestników.

Przy ZBP funkcjonuje zespół, który zajmuje się pracami w celu wypracowania rozwiązania do obsługi krajowych dedykowanych płatności.

Structured Remittance

Pole "Remittance Information" w wersji ustrukturyzowanej występuje obecnie wyłącznie w rozliczeniach w walucie krajowej. Dla uzupełnienia istniejących rozwiązań - w systemie System ELIXIR, oprócz wskazanych zleceń na rzecz ZUS i US, funkcjonują również dwa instrumenty o ustrukturyzowanej postaci tego pola dedykowane obsługi płatności masowych - MPS i Komunikat Uproszczony. Dla pozostałych płatności, brak aktualnie obowiązkowego standardu.

Problem znaków narodowych

Jednym z podstawowym założeń SEPA jest posługiwanie się alfabetem łacińskim. Oznacza to wyeliminowanie polskich znaków diakrytycznych w takich instrumentach jak polecenie przelewu czy polecenia zapłaty. Problem ten można rozwiązać w dwóch, niezależnych obszarach.

1. Transakcje transgraniczne.

Utworzenie AOS w celu obsługi polskich znaków. Ponieważ przystąpienie do AOS jest dobrowolne, to zapewni stosowanie polskich znaków narodowych jedynie w obrocie z tymi bankami, które do niego przystąpią. Aktualnie w obrocie międzynarodowym usuwane są polskie znaki diakrytyczne.

2. Transakcje krajowe.

Wstępna analiza tego problemu pozwala na stwierdzenie, że eliminacja polskich znaków diakrytycznych może spowodować znaczne trudności w zakresie:

- zmiany złożonej dyspozycji przez klienta,
- poprawnej weryfikacji danych z dyspozycji płatniczych z bazami danych lub rejestrami krajowymi.

Ponadto jak podkreślają banki na podstawie bieżącej praktyki, klienci niechętnie zaakceptują zmiany oryginalnej pisowni ich nazwisk lub nazw.

W Związku Banków Polskich prowadzone są prace w przedmiotowym zakresie.

5. Oznaczenia numerów rachunków bankowych

SEPA zakłada, że numery rachunków bankowych podawane są w standardzie IBAN i łącznie w parze z identyfikatorem BIC (Bank Identifier Code).

W sektorze bankowym jesteśmy przygotowani zarówno od strony prawnej (zarządzenie nr 17/2007) jak i od strony formalnej - każdy rachunek w banku polskim jest oznaczony identyfikatorem NRB. Przez dodanie kodu kraju (PL) przed numerem rachunku można otrzymać odpowiedni identyfikator IBAN.

Inną kwestią jest identyfikator BIC. Każdy bank występujący samodzielnie w europejskich rozliczeniach międzybankowych powinien zapewnić sobie identyfikator BIC. O ile bank nie ma takiego identyfikatora, powinien wystąpić do SWIFT o jego nadanie.

W trakcie przygotowywania założeń implementacyjnych SEPA, zarekomendowano europejskiemu środowisku bankowemu opracowanie mechanizmów, które odciążą klientów w zakresie podawania identyfikatora BIC. Także praktyka banków krajowych potwierdza, że nieprecyzyjne podawanie przez klientów wartości tego identyfikatora jest źródłem błędów i pociąga za sobą opóźnienia w realizacji dyspozycji w obrocie międzynarodowym. Na forum prac EPC związanych z usuwaniem barier związanych z wdrożeniem instrumentów SEPA, zaproponowano pozyskiwanie aktualnego numeru BIC z identyfikatora IBAN.

W związku z powyższym ZBP wystąpił do KIR SA z propozycją rozważenia i przygotowania takiego mechanizmu dla polskich klientów. Trwają rozmowy na ten temat.

W przypadku opracowania rozwiązań w zakresie AOS jak również mechanizmu pozyskiwania numeru BIC z identyfikatora IBAN, beneficjenci tych rozwiązań jak również wszystkie zainteresowane podmioty zostaną o tym poinformowane przede wszystkim za pośrednictwem strony internetowej SEPA Polska: www.sepapolska.pl, jak również ZBP: www.zbp.pl. Szczegóły AOS będą dostępne również w języku angielskim (za pośrednictwem strony www.sepapolska.pl, oraz www.europeanpaymentscouncil.eu)

6. Historia dokumentu

W ramach SEPA Polska toczą się od czerwca 2007 r. prace nad budową Krajowego Planu Implementacji i Migracji SEPA.

Plan jest dokumentem o charakterze generalnym, przedstawiającym zadania i role poszczególnych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie SEPA. Dostępny będzie publicznie, dla wszystkich zainteresowanych.

Szczegółowe Harmonogramy Migracji, dotyczące poszczególnych instrumentów SEPA, stanowią załączniki do Planu wraz z Harmonogramem procedury przystępowania banków do Systemu Polecenia Przelewu SEPA. Harmonogramy mają charakter dynamiczny i ulegać będą modyfikacjom stosownie do postępów prac.

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

Szczegóły	Wersja	Autor	Data
Wersja wstępna	1.0	Dominika Duziak, Paweł Widawski	04.06.2007r.
Wersja uzgodniona z SEPA Forum Polska	1.1	Członkowie SEPA Forum Polska, Sekretariat SEPA Polska	11.06.2007r
Wersja uzgodniona z Kolegium ZBP	1.2	Kolegium Biura ZBP	18.06.2007r.
Wersja uwzględniająca konsultacje z Prezydium Grupy ds. Polecenia Przelewu SEPA	1.3	Prezydium GR. ds. Polecenia Przelewu SEPA PL, Sekretariat SEPA PL	19.06.2007 r.
Wersja uwzględniająca stanowisko KIR S.A.	1.4	KIR S.A.	21.06.2007 r.
Wersja uwzględniająca stanowisko PKUS SWIFT	1.5	PKUS SWIFT	20.07.2007
Wersja uwzględniająca stanowisko NBP i MF	1.6	NBP, MF	14.08.2007 r.
Wersja uwzględniająca konsultacje z bankami	1.7	Banki- Członkowie ZBP	29.08.2007 r.
Modyfikacja struktury dokumentu	1.8	Sekretariat SEPA Polska	30.08.2007 r.
Poprawki i zatwierdzenie przez SEPA Forum Polska	1.9	Członkowie SEPA Forum Polska	10.09.2007 r.
Zatwierdzenie przez Zarząd Związku Banków Polskich	2.0	Zarząd Związku Banków Polskich	17.10.2007 r.
Wersja uwzględniająca rekomendacje EBC odnośnie pożądanej treści krajowych planów implementacji i migracji, zgodnie ze wskazaniami Rady ds. Systemu Płatniczego, po konsultacjach z sektorem bankowym	2.1	Sekretariat SEPA Polska, konsultacje z bankami, KIR SA i NBP	10.12.2007 r.
Wersja uzgodniona z SEPA Forum Polska, uwzględniająca rekomendacje EBC	2.2	SEPA Forum Polska, Sekretariat SEPA Polska	

Zatwierdził: Remigiusz W. Kaszubski

II. Podmioty zaangażowane we wdrażanie SEPA na szczeblu krajowym- zadania i obowiązki.

Związek Banków Polskich

Rola:

1. Reprezentacja polskiego sektora bankowego na arenie międzynarodowej.
2. Działanie w celu zapewnienia polskiemu sektorowi bankowemu (w EPC i innych instytucjach) wpływu na nowy kształt paneuropejskiego systemu płatniczego.
3. Zapewnienie funkcjonowania SEPA Polska- krajowej organizacji implementacji Programu SEPA w Polsce.
4. Promocja obrotu bezgotówkowego i migracji na elektroniczne instrumenty płatnicze SEPA
5. Działanie na rzecz obrotu gotówkowego w celu wprowadzenia w systemie bankowym standardów SECA w zakresie usług płatniczych

Zarząd ZBP

Rola:

1. Przyjmowanie/ odrzucanie rekomendacji wypracowanych przez SEPA Polska; rekomendacje w formie uchwał Zarządu ZBP przekazywane są do realizacji przez banki.
2. Zatwierdzanie decyzji strategicznych oraz kierunków działania SEPA Polska.

SEPA Polska

SEPA Polska jest krajową organizacją implementacji Programu SEPA w Polsce.

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

Zadania SEPA PL:

1. Przygotowanie Krajowego Planu Implementacji i Migracji SEPA
2. Określenie kamieni milowych i koordynacja implementacji i testowania, harmonogramu migracji- we współpracy z zaangażowanymi podmiotami, w szczególności NBP, KIR S.A., SWIFT
3. Rozwiązywanie problematycznych kwestii implementacyjnych, mających wspólne znaczenie dla środowiska bankowego
4. Monitoring postępu implementacji i wspieranie czasowego przystąpienia i czasowego wdrożenia przez wszystkie banki- poprzez ankiety kierowane kwartalnie do banków
5. Monitoring ryzyka i rynku, dostarczanie bankom informacji (np. nt. PSD, konsumentów i akceptacji użytkowników końcowych)
6. Monitoring progresu implementacji przez CSMs
7. Raportowanie postępu implementacji SEPA przez CSMs- na podstawie informacji uzyskanych od CSMs

SEKRETARIAT SEPA POLSKA

- *Koordinator Krajowy Programu SEPA*
- *Zastępca Koordynatora Krajowego Programu SEPA*
- *Sekretarz SEPA Polska*

Sekretariat SEPA Polska stanowi Biuro Zarządzania Programem, będące odpowiednikiem działającego przy EPC Programme Management Office.

Zadania Sekretariatu SEPA Polska:

1. Regularne raportowanie postępu krajowej implementacji (zawierające status prac w bankach oraz CSMs, w oparciu o informacje pozyskiwane w drodze ankiet i konsultacji) do EPC

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

2. Identyfikacja ryzyka i przeszkód implementacji (dla włączenia do rejestru ryzyka prowadzonego przez EPC)
3. Definiowanie kryteriów gotowości operacyjnej środowiska bankowego (w oparciu o wytyczne EPC oraz uzgodnienia z Grupami Roboczymi oraz SEPA Forum Polska)
4. Uzyskanie deklaracji gotowości operacyjnej na poziomie krajowym- określenie wspólnie z SFP i innymi uczestnikami „masy krytycznej” migracji
5. Uczestnictwo w Programme Management Forum (Forum Zarządzania Programem) przy EPC
6. Pełnienie funkcji NASO
7. Komunikacja ze wszystkimi zaangażowanymi uczestnikami, koordynacja komunikacji pomiędzy bankami, władzami publicznymi, NBP, EPC itd.
8. Organizacja krajowych konsultacji inspirowanych przez EPC oraz SEPA Polska
9. Promowanie wizji SEPA: konferencje, seminaria, szkolenia poświęcone tematyce SEPA
10. Przygotowywanie kwartalnych raportów dot. stanu prac na szczeblu krajowym (Raporty z działalności SEPA, przedkładane Członkom SFP, oraz zaangażowanym stronom, a także Zarządowi ZBP)

NASO- Krajowa organizacja wspierająca Banki w przystępowaniu do Systemów SEPA

Sekretariat SEPA Polska pełni funkcję NASO- Krajowej Organizacji Wspierającej Banki w Procesie Przystępowania do Systemu Polecenia Przelewu SEPA. NASO uczestniczy w procesie przystępowania z celem zapewnienia efektywnego i terminowego uruchomienia Systemu w ramach SEPA. Szczegółowy opis roli NASO znajduje się w Zasadach Wewnętrznych Zarządzania Systemami SEPA, Przewodniku po procesie przystępowania oraz dokumentacji opracowanej przez Sekretariat SEPA Polska.

NASO stanowi łącznik pomiędzy Przyszłym Uczestnikiem a EPC, będąc pierwszym punktem kontaktowym dla Uczestnika w sprawach SEPA, jak również ułatwiając proces przystępowania. Całkowita i wyłączna odpowiedzialność za zatwierdzanie aplikacji Potencjalnych Uczestników spoczywa na EPC. NASO może usprawnić i wspomagać proces administracyjny, jednak czyniąc to, nie podejmuje żadnych zobowiązań prawnych.

Zadania NASO:

1: Ustanowienie zespołu zajmującego się przystąpieniem oraz alokacja środków

- *Aby efektywnie wykonywać zadania opisane poniżej, konieczne jest powołanie wewnętrznego zespołu zajmującego się procesem przystąpienia i przeznaczenie odpowiednich środków na organizację pracy.*

2: Opracowanie (w oparciu o wytyczne EPC) procedury przystępowania banków polskich do Systemu SCT.

3: Zidentyfikowanie banków oraz wskazanie ich EPC:

- Określenie banków, które obecne są w środowisku krajowym oraz wskazanie, kiedy te banki planują przystąpić do Systemu

4: Wsparcie w procesie przystąpienia:

- Zapewnienie wsparcia w procesie przystąpienia.
- Uruchomienie helpdesku dla Przyszłych Uczestników dotyczącego kwestii przystąpienia.
- Utworzenie strony internetowej SEPA Polska, oraz zakładki dedykowanej NASO.
- Utworzenie skrzynki kontaktowej dedykowanej NASO oraz kwestiom przystąpienia: naso@zbp.pl
- Pomoc w rozwiązywaniu problemów na etapie przygotowywania aplikacji Przyszłego Uczestnika, m.in. poprzez umożliwienie kontaktu z EPC.

5: Przyjmowanie Pakietów Dokumentacji:

- Organizacja oraz zarządzanie zbieraniem Pakietów Dokumentacji
- Rejestrowanie Pakietów Dokumentacji
- Wstępna analiza Pakietów
- Przygotowanie raportu dot. indywidualnej aplikacji
- Utrzymywanie repozytorium dokumentacji

6: Złożenie Pakietów do EPC:

- Organizacja i zarządzanie procesem składania Pakietów Dokumentacji do EPC
- Prowadzenie statystyk dot. ilości podmiotów przystępujących.

SEPA Forum Polska²

SEPA Forum Polska jest ciałem sterującym Programem SEPA, płaszczyzną do wypracowywania propozycji w sprawach międzybankowych i wspólnej polityki SEPA.

Ciałami konsultacyjnymi SEPA Forum Polska są: Rada Bankowości Elektronicznej, Komitet ds. Systemu Płatniczego, Rada Wydawców Kart Bankowych, Komitet Agentów Rozliczeniowych oraz PKUSWIFT.

SFP konsultować może propozycje z organizacjami reprezentującymi interesy konsumentów i przedsiębiorców.

Zadania:

1. Konsultowanie/ opiniowanie przekazywanych przez Sekretariat SEPA Polska materiałów.
2. Wyznaczanie kierunków działania, poprzez definiowanie zagadnień problematycznych, istotnych z punktu widzenia całego sektora bankowego.
3. Zatwierdzanie/ odrzucanie rekomendacji Grup Roboczych oraz materiałów przygotowywanych przez Sekretariat SEPA Polska przed zaprezentowaniem ich Zarządowi ZBP.

² Członkami SEPA Forum Polska są: Przedstawiciel ZBP w Zgromadzeniu Plenarnym EPC – Dyrektor Generalny, Dyrektor Departamentu ds. Systemu Płatniczego w NBP- w charakterze obserwatora, Przedstawiciel PKO BP w Zgromadzeniu Plenarnym EPC, Krajowy Koordynator SEPA w ZBP, Zastępca Koordynatora SEPA w ZBP, Przewodniczący Komitetu ds. Systemu Płatniczego, Przewodniczący Rady Bankowości Elektronicznej, Przewodniczący Rady Wydawców Kart Bankowych, Przewodniczący Komitetu Agentów Rozliczeniowych, Przedstawiciel KIR S.A., Przewodniczący grup roboczych funkcjonujących w ramach SEPA PL, oraz Członkowie grup roboczych w EPC

Grupy Robocze SEPA PL³

Grupy Robocze stanowią najważniejszy element SEPA Polska- ich głównym zadaniem jest przygotowywanie procesu i harmonogramu implementacji dla poszczególnych instrumentów, przeprowadzanie analiz, wypracowywanie strategii, oraz nowych rozwiązań. Grupy Robocze stanowią kluczowy merytoryczny element struktury organizacyjnej SEPA Polska.

Zadania:

1. Przygotowanie procesu i harmonogramu implementacji dla poszczególnych instrumentów, przeprowadzanie analiz, wypracowywanie strategii, oraz nowych rozwiązań.
2. Opracowanie rekomendacji, dotyczących wdrażania zasad SEPA do polskiego systemu płatniczego.
3. Analiza Dyrektywy o usługach płatniczych.
4. Prowadzenie prac konsultacyjnych w zakresie wdrożenia Dyrektywy PSD do polskiego systemu prawnego.

Grupa Robocza ds. Polecenia Przelewu

- Przygotowanie harmonogramu wdrażania instrumentu polecenia przelewu SEPA

Grupa Robocza ds. Polecenia Zapłaty

- Przygotowanie harmonogramu wdrażania instrumentu polecenia zapłaty SEPA

Grupa Robocza ds. Kart

3 Członkowie Grup są specjalistami w zakresie usług płatniczych, wydelegowanymi przez banki. W pracach Grup udział biorą również, w charakterze obserwatorów, przedstawiciele Narodowego Banku Polskiego.

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

- Przygotowanie harmonogramu adaptacji kart płatniczych, wydawców i akceptantów do SEPA

Grupa Robocza ds. Infrastruktury

- Wsparcie pozostałych Grup Roboczych w:
 1. opracowywaniu harmonogramu wdrażania instrumentów SEPA, oraz
 2. w opracowywaniu nowych rozwiązań dostosowujących krajowe instrumenty do standardów i zasad SEPA

Grupa Robocza ds. Gotówki SECA

- Prowadzenie działań wspomagających wprowadzenie regulacji w zakresie obrotu gotówkowego w polskim systemie bankowym jak i poza nim, zgodnych ze standardami SECA.

Narodowy Bank Polski

Rola:

1. Popieranie projektu SEPA.
2. Udział przedstawicieli NBP w pracach SFP i Grup Roboczych w charakterze obserwatora.
3. Opiniowanie dokumentów i rekomendacji Grup Roboczych i SFP.
4. Bieżące śledzenie postępu prac nad realizacją projektu SEPA w Polsce, w tym poprzez Radę ds. Systemu Płatniczego⁴.
5. Współpraca z Eurosystemem.
6. Promocja obrotu bezgotówkowego i migracji na elektroniczne instrumenty płatnicze SEPA.
7. Działania na rzecz bezpiecznego i efektywnego obrotu gotówkowego zgodnie z założeniami SECA.

⁴ Działająca w ramach NBP Rada ds. Systemu Płatniczego, ciało opiniodawczo- doradcze Zarządu NBP, konsultuje i opiniuje rekomendacje i propozycje wypracowane na forum SEPA PL.

8. Przygotowanie ewentualnych regulacji prawnych dotyczących stosowania standardów SEPA przez polskie banki lub współpraca w przygotowaniu ich przez inne podmioty.
9. Uczestnictwo w TARGET2, umożliwiające funkcjonowanie systemu EuroELIXIR.
10. Współpraca w zakresie budowania AOS.

Sektor publiczny

Sektor publiczny i administracja publiczna stanowiąc będą w krajach SEPA motor migracji płatności do SEPA. Nowe instrumenty płatnicze wymagają osiągnięcia masy krytycznej, aby, dostarczyć obiecywaną efektywność i oszczędności, sektor publiczny natomiast może wnieść ogromny wkład w tym procesie poprzez budowanie ekonomii skali i redukcję czasu, w którym funkcjonować będą równoległe infrastruktury.

Administracja publiczna odniesie znaczne korzyści dzięki korzystaniu z nowych usług SEPA, które umożliwią uproszczenie, racjonalizację, redukcję kosztów i zwiększenie efektywności. Dzięki wczesnej adopcji nowych standardów SEPA, administracja nie pozostanie w tyle z przestarzałymi systemami.

Państwa Członkowskie powinny okazywać swoje poparcie oraz zaangażowanie w urzeczywistnianie idei SEPA, jako prawdziwie zintegrowanego, otwartego, wspólnego rynku płatności w euro. Będzie to jasny sygnał dla uczestników tego rynku, dla których deklaracja zaangażowania władz publicznych stanowi jeden z kluczowych czynników w procesach decyzyjnych odnośnie inwestycji systemowych. Dla podmiotów, które muszą dokonać ogromnych inwestycji w związku z migracją SEPA, szczególnie istotne jest zobowiązanie ze strony sektora publicznego do wdrożenia SEPA.

Na obecnym etapie prac istotnym jest, aby sektor publiczny podjął odpowiednie środki zmierzające do przygotowania administracji do zarówno do zmian wynikających z SEPA oraz Dyrektywy o Usługach Płatniczych, jak również do możliwości, które proces budowy jednolitego Obszaru Płatności w Euro za sobą niesie.

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

Mając na uwadze rekomendacje Komisji Europejskiej oraz Europejskiego Banku Centralnego⁵, SEPA Polska rekomenduje administracji publicznej podjęcie niezbędnych dla migracji działań:

1. Ustanowienie zespołu, którego celem będzie zebranie informacji nt. SEPA oraz nt. bieżących działań w zakresie płatności- wszelkich informacji ze strony SEPA Polska udzielić może Sekretariat SEPA PL, działający przy ZBP (www.sepapolska.pl)
2. Zaangażowanie w projekty planowania i implementacji SEPA na poziomie krajowym, w ścisłej współpracy z asocjacjami bankowymi, bankami centralnymi, środowiskami bankowymi i pozostałymi uczestnikami (Krajowy plan Implementacji i Migracji SEPA dostępny jest do pobrania na stronie internetowej www.sepapolska.pl)
3. Dokonanie- we współpracy z partnerami z sektora bankowego- oceny środków praktycznych, koniecznych do przyjęcia instrumentów SEPA, razem z powiązаныmi z tym korzyściami.
4. Ustanowienie budżetu i organizacji dedykowanej Projektowi SEPA, identyfikacja priorytetów wczesnych uczestników, zwierzchnictwo odpowiedniej osoby odpowiedzialnej i zarządzającej.
5. Edukacja i komunikacja- tak wewnętrzna, jak zewnętrzna- wśród uczestników istoty i wagi SEPA. Sekretariat SEPA Polska przygotowuje kampanię informacyjną nt. SEPA, kierowaną przede wszystkim do użytkowników usług płatniczych. Kampania wystartuje z początkiem 2008 roku. Sekretariat SEPA Polska zaprosił sektor publiczny do współpracy w celu zbudowania odpowiedniego poziomu świadomości nt. SEPA, oraz możliwości, które przyniosą zmiany na paneuropejskim rynku płatności, jak również korzyści, które odczuwalne będą dla całej gospodarki.
6. Zapewnienie, że wszystkie instytucje sektora publicznego mają konkretne plany w zakresie osiągnięcia zgodności z SEPA- odnosi się to do przedsiębiorstw państwowych, zakładów i jednostek budżetowych oraz agencji rządowych- do wszystkich podmiotów, które dokonują lub otrzymują płatności w euro.

⁵ Wystąpienia Komisarza Ch. McCreevy (Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego) m.in. podczas posiedzenia ECON 20 grudnia 2007r. Komisarz McCreevy wystąpił również oficjalnie do Ministrów Finansów Państw członkowskich z listem podkreślającym wagę implementacji SEPA oraz konieczność wsparcia ze strony sektora publicznego (listopad 2007).

Ministerstwo Finansów

Rola:

1. Generalne wsparcie dla projektu SEPA (jako Członek ECOFIN)
2. Konsultacje rekomendacji Grup Roboczych
3. Współpraca przy tworzeniu AOS (ZUS, US)
4. Prowadzenie prac nad odpowiednim środowiskiem prawnym- legislacyjno- regulacyjnym; m.in. transpozycja PSD do prawa polskiego najpóźniej do 1 listopada 2009 roku.
5. Pełnienie roli „wczesnego użytkownika” (ang.: early adopter) oraz promocja tej roli wśród władz publicznych i administracji

Indywidualne banki

Banki ponoszą główny ciężar implementacji SEPA. Wdrażanie uchwał Zarządu ZBP, których spójna i czasowa implementacja jest warunkiem sukcesu SEPA.

Podstawowe obowiązki:

1. Udostępnienie produktów SEPA- polecenia przelewu, polecenia zapłaty oraz kart płatniczych- zgodnie z przyjętym harmonogramem
2. Self- assessment- raportowanie do Sekretariatu SEPA PL (poprzez ankiety SEPA PL)
3. Przystąpienie do SCT i SDD Scheme
4. przystosowanie infrastruktury rozliczeniowo- rozrachunkowej do PEACH- CSM Framework
5. Migracja płatności (krajowych) w euro na instrumenty SEPA do dnia 31 grudnia 2010:
 - a. osiągnięcie masy krytycznej
 - b. zakończenie migracji kart płatniczych na standard EMV
 - c. przystosowanie infrastruktury terminali POS i bankomatów do EMV

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

6. Przygotowanie techniczne i organizacyjne do wprowadzenia nowych zasad dotyczących powtórnego wprowadzania banknotów i monet euro do obiegu.

Obowiązki banków wobec krajowej organizacji implementacji Programu SEPA:

1. Regularne raporty nt. postępu implementacji
2. Zobowiązanie do podpisania Porozumień o Przystąpieniu
3. Potwierdzenie przeprowadzonych pomyślnie testów na poziomie krajowym
4. Zgłaszanie problemów implementacyjnych, mających odniesienie do całego środowiska bankowego
5. Definiowanie i zgłaszanie obszarów, w których banki widzą potrzebę działania
6. Identyfikacja ryzyka i przeszkód w implementacji na poziomie krajowym
7. Podpisanie Porozumienia o Przystąpieniu do każdego z Systemów

Mechanizmy Rozliczeniowo- Rozrachunkowe (ACH/ CSM)

Mechanizmami rozliczeniowo- rozrachunkowymi, które zadeklarowały uzyskanie statusu zgodności z zasadami SEPA oraz gotowość do obsługi komunikatów SCT na 28 stycznia 2008

r. sq:

- ABI- Włochy
- Deutsche Bundesbank- Niemcy
- EBA Clearing
- Equens- Niemcy/Holandia
- Eurogiro- Dania
- Iberpay- Hiszpania
- KIR S.A- Polska
- SIA-SSB- Włochy
- SIBS- Portugalia
- STET- Francja
- Swiss- Interbank Clearing
- VocaLink- Wielka Brytania

KRAJOWA IZBA ROZLICZENIOWA S.A.

Krajowa Izba Rozliczeniowa SA deklaruje gotowość do obsługi komunikatów SEPA Credit Transfer od dnia 28 stycznia 2008 r.

KIR SA przekazała do EPC deklarację zaangażowania w osiągnięcie statusu zgodnego z zasadami SEPA mechanizmu rozliczeniowo- rozrachunkowego (Letter Re Disclosure of intent to be a SEPA-Scheme compliant CSM) w październiku 2007 roku.

Rola KIR SA:

1. Uruchomienie obsługi instrumentu SEPA Credit Transfer (SCT) w EuroELIXIR jako komunikatu wewnątrzsystemowego oraz międzysystemowego (w relacji z systemem EBA STEP2).
2. Uruchomienie mechanizmu konwersji komunikatów SEPA Credit Transfer (SCT).
3. Prowadzenie konsultacji w zakresie technicznej i funkcjonalnej zgodności aplikacji uczestników ze standardami SEPA.
4. Udostępnienie środowiska testowego dla weryfikacji poprawności mechanizmów obsługi komunikatów SCT w systemach informatycznych banków (SIB) oraz przeprowadzenie testów w relacji ze STEP2, na bazie scenariuszy opracowanych przez EBA Clearing.
5. Uruchomienie obsługi instrumentu SEPA Direct Debit (SDD) w EuroELIXIR jako komunikatu wewnątrzsystemowego oraz międzysystemowego (w relacji z systemem EBA STEP2).
6. Udostępnienie środowiska testowego dla weryfikacji poprawności mechanizmów obsługi komunikatów SDD w systemach informatycznych banków (SIB) oraz przeprowadzenie testów w relacji ze STEP2, na bazie scenariuszy opracowanych przez EBA Clearing.
7. Uruchomienie obsługi zgód na stosowanie SDD, obejmującej usługi skanowania papierowych formularzy oraz archiwizowania i udostępniania elektronicznych obrazów.

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

8. Dostosowanie mechanizmów funkcjonowania krajowego polecenia zapłaty do wymogów dyrektywy o usługach płatniczych (Payment Services Directive, PSD).

Harmonogram prac KIR SA	
10.2007	Przedstawienie kompletu dokumentacji technicznej SCT EuroELIXIR
11.2007	Przedstawienie oferty cenowej SCT EuroELIXIR
5-30.11.2007	Testy SCT EuroELIXIR
25.01.2008	Uruchomienie obsługi SCT w EuroELIXIR w trybie produkcyjnym wraz z mechanizmem konwersji (etap I ⁶)
03.2008	Rozbudowa mechanizmu konwersji (etap II ⁷)
07.2008	Udostępnienie SDD EuroELIXIR w trybie testowym
Od 1.12.2009	Uruchomienie obsługi SDD w EuroELIXIR w trybie produkcyjnym

SWIFT

Organizacja SWIFT SCRL zadeklarowała chęć udostępnienia mechanizmom rozliczeniowo-rozrachunkowym messaging services, które wspomagają pełną zgodność i dostosowanie do Schematu SCT od dnia 28 stycznia 2008 r.

ROLA SWIFT:

1. Uruchomienie wspólnej zintegrowanej platformy do testowania instrumentów SEPA pod nazwą „SEPA Testing Programme”, na który składają się:
 - a. Przygotowanie zestawu predefiniowanych komunikatów testowych o nazwie Smart test messages, umożliwiających testowanie wewnętrznych aplikacji pod kątem poprawności obsługi nowych formatów komunikatów

⁶ Etap I: konwersja komunikatów przychodzących w standardzie XML z opcją ręcznej rejestracji komunikatów wysyłanych

⁷ Etap II: automatyzacja konwersji komunikatów wysyłanych

- b. Przygotowanie aplikacji "SWIFT Test and Qualification Service for SEPA" (STaQS) do testowania zgodności ze standardami SEPA przy użyciu zestawu obowiązkowych i opcjonalnych scenariuszy testowych
- c. Przygotowanie pilotażowych wersji referencyjnych słowników danych (Adherence, IBAN/BIC, SEPA Routing)
- d. Opracowanie procedur zarządzania środowiskiem testowym i program kwalifikacyjny w zakresie zgodności z SEPA, którego wyniki są następnie przesyłane do EPC
- e. Ułatwienie realizacji planów migracji do produktów zgodnych z SEPA zapewniających zgodność operacyjną (współdziałanie)

Inni dostawcy usług infrastrukturalnych

Agenci rozliczeniowi⁸:

1. Zapewnienie jednolitych doświadczeń posiadacza karty w POS-ach zgodnie z przebiegiem transakcji określonym w danym systemie.
2. Przedstawianie korzyści i oferowanie akceptantom (od 1 stycznia 2008 r.) akceptacji w terminalach transakcji generowanych przez jeden lub więcej systemów kartowych zgodnych z SEPA.
3. Usuwanie wszelkich barier, które mogłyby ograniczać ich akceptantów w akceptowaniu zróżnicowanych systemów i systemów „co-branded” w ich terminalach.
4. Umożliwienie posiadaczowi dokonania wyboru aplikacji płatniczej, której chce użyć w sytuacji, gdy karta zawiera kilka różnych aplikacji płatniczych, które mogą być obsługiwane przez terminal.
5. Promowanie wśród akceptantów migracji do certyfikowanych terminali EMV z PIN-padami.

⁸ Agentem Rozliczeniowym zgodnym z SEPA (lub jego ekwiwalentem) jest przedsiębiorca, który akceptuje (lub przetwarza) transakcje w euro kartami płatniczymi ogólnego zastosowania zgodne z SEPA w ramach obszaru SEPA; definicje za EPC: Making SEPA a Reality”.

6. Zakończenie migracji na standard EMV do końca 2010 r.
7. Wdrożenie technicznych standardów SEPA, włączając interfejsy: “cardholder to terminal”, “card to terminal” (EMV), “terminal to acquirer”, “acquirer to issuer”.

Wydawcy kart SEPA⁹:

1. Oferowanie klientom kart płatniczych zgodnych z SEPA od 1 stycznia 2008.
2. Zakończenie migracji na EMV do końca 2010 r.
3. Działanie zmierzające do tego, aby do końca 2010 roku wszystkie karty ogólnego przeznaczenia były zgodne z SEPA
4. Zaznajamianie posiadaczy z korzyściami, jakie przynoszą karty zgodne z SEPA
5. Wdrażanie standardów technicznych (włączając interfejsy cardholder to terminal, card to terminal (EMV), acquirer to issuer).

Właściciele bankomatów SEPA¹⁰:

1. Zapewnienie jednolitego odbioru wyglądu interfejsu/ look&feel/ obsługi bankomatu, stosując procedurę transakcji określoną w danym systemie.
2. Zapewnienie w bankomatach akceptację kart wszystkich systemów, których są uczestnikami.
3. Zakończenie migracji do EMV do końca 2010 roku.
4. Zapewnienie, że bankomaty będą obsługiwane przynajmniej w języku krajowym oraz w języku angielskim.
5. Umożliwienie posiadaczowi wyboru aplikacji, której chce użyć, w przypadku gdy jego karta zawiera kilka aplikacji wypłaty gotówki i aplikacje te mogą być obsługiwane przez dany bankomat.
6. Wdrożenie technicznych standardów SEPA (włączając interfejsy posiadacz- ATM, karta - ATM (EMV), właściciel ATM-wydawca).

⁹ Wydawcą kart SEPA jest przedsiębiorca, który wydaje karty ogólnego przeznaczenia zgodne z SEPA, których używać można do dokonywania płatności oraz pobierania gotówki w euro.

¹⁰ Właścicielem bankomatu zgodnym z SEPA jest przedsiębiorca, który akceptuje (lub przetwarza) transakcje wypłaty gotówki, zgodne z SEPA, w bankomatach w obszarze SEPA.

Należy pamiętać o tym, że akceptacja karty w jakimkolwiek terminalu jest całkowicie zależna od decyzji akceptanta w kwestii tego, czy przyjmuje daną kartę.

Użytkownicy końcowi i zainteresowane podmioty

Stowarzyszenia i organizacje zrzeszające i reprezentujące interesy użytkowników końcowych usług płatniczych

1. Promowanie założeń i wizji SEPA, oraz korzyści, które płyną z przyjęcia nowych standardów i zasad biznesowych i technicznych wśród swoich członków
2. Promowanie obrotu bezgotówkowego
3. Działanie na rzecz bezpiecznego obrotu gotówkowego

Przedsiębiorcy

Przedsiębiorcy, zarówno w roli zleceniodawców, jak i beneficjentów płatności, powinni przygotować się do zmian na rynku płatności w kraju i na całym obszarze SEPA.

Biorąc pod uwagę fakt, iż obecnie już 2/3 obrotu zagranicznego przedsiębiorców polskich, to obrót z krajami Unii Europejskiej, a znaczna część transakcji dokonywania jest w euro, SEPA wpłynie w istotny sposób na prowadzenie działalności gospodarczej.

Aby wykorzystać potencjał nowych instrumentów płatniczych, przedsiębiorcy powinni w pierwszej kolejności:

1. Skontaktować się ze swoim bankiem w celu ustalenia, czy posiada w swojej ofercie produkty SEPA, w jaki sposób i w jakim formacie będzie przekazywał płatności w euro;
2. Skontaktować się z dostawcami oprogramowania i systemów finansowo-rozliczeniowych (ERP) w celu ustalenia, w jaki sposób przystosować można ich infrastrukturę płatniczą do przetwarzania płatności SEPA;

3. Porównać oferty banków oraz dostawców oprogramowania, które pojawiają się na rynku- w związku ze zwiększającą się konkurencją i wybrać tę, która okaże się optymalna.

III. Komunikacja założeń SEPA

Źródła informacji nt. SEPA

■ *Polecane strony internetowe z zasobami nt. SEPA:*

- Strona SEPA Polska przy ZBP: www.sepapolska.pl
- Strona Narodowego Banku Polskiego: www.nbp.pl
- Strona Europejskiej Rady ds. Płatności: www.europeanpaymentscouncil.eu
- Strona EBC (repozytorium linków oraz informacji nt. SEPA): www.sepa.eu
- Strona Dyrekcji Generalnej ds. Rynku Wewnętrznego nt. SEPA: http://ec.europa.eu/internal_market/payments/sepa/index_en.htm

■ *Podstawowe dokumenty związane z tematyką SEPA (do pobrania z ww. stron internetowych):*

➤ *Polecenie Przelewu SEPA:*

- *SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook v2.3*
- *SEPA Credit Transfer Scheme Implementation Guidelines v2.3*
- *Clarification Note on the EPC TVS and Implementation Guidelines*
- *Przystąpienie do SCT Scheme:*
- *Guide to the Adherence Process for the SEPA Credit Transfer Scheme*
- *SEPA Credit Transfer Scheme Adherence Agreement*
- *SEPA Credit Transfer Scheme Schedule*
- *SEPA Credit Transfer Scheme Legal Opinion*

➤ *Polecenie Zapłaty SEPA*

- *SEPA Direct Debit Scheme Rulebook v2.3*
- *SEPA Direct Debit Scheme Implementation Guidelines v2.3*

➤ *Karty płatnicze SEPA*

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

- *SEPA Cards Framework*
- *Response to the Eurosystem's view of a 'SEPA for Cards'*

- *Infrastruktura zgodna z SEPA*
 - *Statement of Principles and Functional Requirements for an IBAN/BIC Database*
 - *Technical Validation Subsets (TVS) version 2.2*
 - *Delivery Note - EPC Technical Validation Subsets v2.2*
 - *Framework for the Evolution of the Clearing and Settlement of Payments in SEPA*
 - *SEPA Data Model*
 - *Resolution: Reachability of all Scheme Participants in SEPA Credit Transfer and Direct Debit Schemes*
 - *SEPA Testing Framework*

- *SECA (obszar gotówki)*
 - *Single Euro Cash Area Framework*

- *Dokumenty o charakterze generalnym:*
 - *Addendum to the Open Letter of 31 May 2007 to all SEPA banks planning to adhere to the SEPA Credit Transfer Scheme*
 - *Open Letter to Banks planning to adhere to the SEPA Credit Transfer and SEPA Direct Debit Schemes*
 - *SEPA Scheme Management Internal Rules*
 - *Public Letter from the EPC Concerning Progress of the SEPA Programme*
 - *Making SEPA a Reality- Jak urzeczywistnić SEPA?*
 - *Factsheet SEPA explained*
 - *EPC response to the EC consultative paper on SEPA incentives*
 - *EPC Roadmap 2004-2010*

Kampania informacyjna nt. SEPA

Biorąc pod uwagę fakt, że jednym z nieodzownych elementów sukcesu SEPA jest akceptacja instrumentów SEPA przez użytkowników usług płatniczych, koniecznym jest uruchomienie

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

kampanii informacyjnej, propagującej wiedzę nt. założeń SEPA oraz wpływu, jaki będzie miała w szczególności na konsumentów i przedsiębiorców.

Cel	<ul style="list-style-type: none">- Budowanie wiedzy i świadomości założeń Programu SEPA- Budowanie wiedzy i świadomości nt. Wspólnego Rynku- Promocja instrumentów SEPA- Promocja obrotu bezgotówkowego i elektronicznych środków płatności- Promocja migracji na EMV
Czas trwania	01.2008-12.2010
Budżet	Budżet SEPA Polska
Odbiorcy	Użytkownicy usług płatniczych: <ul style="list-style-type: none">- władze publiczne- przedsiębiorcy:<ul style="list-style-type: none">- mały akceptant- sieci handlowe- MSP- międzynarodowe korporacje- przedsiębiorstwa użyteczności publicznej- konsumenci
Środki	Cykl artykułów w prasie: <ul style="list-style-type: none">- dzienniki, tygodniki, miesięczniki- inne Cykl wystąpień w ramach „spotkań z ekspertem” <ul style="list-style-type: none">- TV, radio, internet- inne Cykl broszur informacyjnych: <ol style="list-style-type: none">1. SEPA i PSD dla konsumenta2. SEPA i PSD dla studenta, Polaka wyjeżdżającego/ przebywającego za granicą3. SEPA i PSD dla małych i średnich firm4. SEPA i PSD dla dużych przedsiębiorców5. SEPA- SCF i PSD dla dużych akceptantów → POHID, sieci handlowe, stacje benzynowe

	<p>etc.</p> <p>6. SEPA dla władz, administracji, przedsiębiorstw użyteczności publicznej</p>
Realizacja	<ul style="list-style-type: none"> - Sekretariat SEPA Polska - Wsparcie: ZBP, Zespół PR

Ponadto, Sekretariat SEPA Polska planuje przeprowadzenie kilku konferencji oraz spotkań nt. SEPA, m.in.

- spotkanie 28 stycznia 2008 r. z okazji startu Systemu SEPA Credit Transfer, połączone z wręczaniem nagrody „Lider SEPA w Polsce”. W tym dniu analogiczne spotkania odbędą się w EPC oraz innych państwach zaliczanych do obszaru SEPA.

- marzec-kwiecień 2008- IV Konferencja SEPA

- październik 2008- V Konferencja SEPA

IV. Słownik terminów i skrótów użytych w dokumencie

SEPA	Single Euro Payments Area- Jednolity Obszar Płatności w Euro
ACH	Automated Clearing House- Zautomatyzowana Izba Rozliczeniowa
Agent rozliczeniowy	Agent Rozliczeniowy (ang. Acquirer) -instytucja pośrednicząca pomiędzy akceptantem a emitentem karty (ew. jego organizacją płatniczą). Agent rozliczeniowy dokonuje autoryzacji, a także rozliczania i przetwarzania transakcji.
AOS	Additional Optional Services- Dodatkowe Usługi Opcjonalne, które mogą być udostępniane przez banki, ich grupy, lub całe środowiska; budowane w oparciu o podstawowy schemat instrumentu polecenia przelewu lub polecenia zapłaty, z jednoczesnym poszanowaniem zasady interoperacyjności i przejrzystości.
CSM	Clearing and Settlement Mechanisms- mechanizmy rozliczeniowo- rozrachunkowe
EBA STEP2	Pierwsza paneuropejska elektroniczna izba rozliczeniowa do rozliczania transgranicznych i krajowych płatności detalicznych w euro
Early adopter	Tzw. wczesny użytkownik- oczekuje się, że podmioty sektora publicznego przyjmą rolę wczesnego użytkownika usług płatniczych SEPA, przyczyniając się tym samym do osiągnięcia masy krytycznej płatności SEPA oraz promocji produktów SEPA na szczeblu krajowym.

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

Eurosystem	Eurosystem składa się z Europejskiego Banku Centralnego i Narodowych Banków Centralnych tych państw, które przyjęły euro.
EMV	Europay MasterCard Visa- program wdrożenia Mikroprocesora i PIN dla bezpieczeństwa transakcji kartowych
EPC	European Payments Council- Europejska Rada ds. Płatności- ciało koordynujące prace paneuropejskiego sektora bankowego w obszarze płatności, z celem budowy jednolitego Obszaru Płatności w Euro
MF	Ministerstwo Finansów
NASO	National Adherence Support Organisation- krajowa organizacja udzielająca wsparcia podmiotom chcącym przystąpić do Systemów Polecenia Przelewu lub Zapłaty SEPA
PE-ACH	Pan-European Automated Clearing House- Pan- Europejska Zautomatyzowana Izba Rozliczeniowa
PMF	Programme Management Forum- Forum Zarządzania Programem SEPA, zorganizowane pod egidą EPC, w którym uczestniczą podmioty zaangażowane we wdrażanie SEPA na szczeblu krajowym- w szczególności Koordynatorzy Krajowi
PMO	Programme Management Office- Ośrodek Zarządzania Programem SEPA w EPC
Porozumienia o Przystąpieniu	Adherence Agreements- Porozumienia o Przystąpieniu, podpisywane przez bank wyrażający wolę przystąpienia do Systemu Polecenia Przelewu lub Zapłaty SEPA.
Podmiot Przystępujący	Bank wyrażający wolę przystąpienia do Systemu Polecenia Przelewu lub Polecenia Zapłaty SEPA, składający wniosek o przystąpienie.
PSD	Payment Services Directive- Dyrektywa w sprawie Usług Płatniczych na Rynku Wewnętrznym
SECA	Single Euro Cash Area
SEPA PL	Struktura koordynująca proces wdrażania SEPA w Polsce, działająca przy ZBP.
SEPA Direct Debit (SDD)	Polecenie Zapłaty SEPA
SEPA Credit Transfer (SCT)	Polecenie Przelewu SEPA
SEPA Cards Framework (SCF)	Ramy funkcjonowania kart płatniczych w SEPA
SFP	SEPA Forum Polska
SMC	Scheme Management Committee- Komitet Zarządzania Systemami SEPA działający w ramach EPC

KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA

SEPA Scheme Management Internal Rules	Zasady Zarządzania Systemami SEPA
STF	SEPA Testing Framework- Ramy Testowania SEPA
SEPA PMN	SEPA Programme Management Network
SEPA Risk Register	Rejestr Ryzyka SEPA
TARGET2	Przygotowany przez Eurosystem do zastąpienia TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) Transeuropejski Ekspresowy System Rozrachunku Brutto w Czasie Rzeczywistym.
ZBP	Związek Banków Polskich

CZĘŚĆ II- HARMONOGRAMY IMPLEMENTACJI I MIGRACJI

- 1. HARMONOGRAM PRAC ZWIĄZANYCH Z PROCESEM WDRAŻANIA ZASAD I
STANDARDÓW SEPA W POLSCE (ZAŁĄCZNIK NR 1)**

2. HARMONOGRAM PROCESU PRZYSTĘPOWANIA BANKÓW DO SYSTEMU POLECENIA PRZELEWU SEPA

3 września 2007	NASO SEPA PL jest gotowe do otrzymywania aplikacji Przyszłych Uczestników- nie posiada jeszcze oficjalnej aprobaty SFP oraz Zarządu ZBP.
3 września 2007	EPC otwiera proces dla aplikacji i rozpoczyna ich weryfikację
11 września 2007	NASO SEPA PL otwiera możliwość składania aplikacji Przyszłych Uczestników : Pakiety dokumentacji przesyłane są do EPC co piątek. Zakładając, że Bank złoży Pakiet 12 września, a przetworzenie dokumentacji potrwać może 60 dni, może stać się Uczestnikiem w I transzy Banków przystępujących.
Październik 2007	Komitet Zarządzania Systemem rozpoczyna rozpatrywanie aplikacji- cykliczne spotkania zgodnie z harmonogramem, który zostanie ustanowiony przez Komitet. Komitet odbywać będzie posiedzenia w zależności od potrzeb, w założeniach cotygodniowo.
2 listopada 2007	Pierwsza publikacja Rejestru Uczestników Systemu Polecenia Przelewu SEPA na stronie EPC („Rejestr”)- uwidocznione zostają nazwy Banków, które przystąpiły w I transzy, a więc złożyły Pakiety dokumentacji wrześniu 2007 r.
3 grudnia 2007	Druga publikacja Rejestru- II transza- Banki, które złożyły aplikację w październiku 2007
14 grudnia 2007	Ostateczny termin przesyłania aplikacji do NASO dla osiągnięcia gotowości przystąpienia 28 stycznia 2007- III transza. Aplikacje z III transzy mogą spływać do EPC najpóźniej do 14 grudnia.
18 grudnia 2007	Raport SMC w sprawie statusu przystąpienia do Systemu- do przeglądu Zgromadzenia Plenarnego
12 stycznia 2008	Trzecia publikacja Rejestru- ostateczna wersja przed startem Systemu
28 stycznia 2008	Start Systemu SEPA CREDIT TRANSFER
29 stycznia 2008	Sekretariat EPC otwiera ponownie proces aplikacji i publikuje co miesiąc, poczynając od marca 2008 r., zaktualizowane wersje Rejestru

3. STRUKTURA ORGANIZACJI SEPA

